БЪЛГАРСКА АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЕ
Институт по балканистика с Център по тракология
„Проф. А. Фол"
Вх. № 21Н6-05-03, 24.02.2023 г.

СТАНОВИЩЕ

на проф. д-р Росица Стоянова,
Институт за исторически изследвания – БАН,
във връзка с конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент"
за нуждите на секция „Модерни Балкани" в Института по балканистика с Център по тракология – БАН

В бр. 85 на Държавен вестник от 25.10.2022 г. е публикувана обява за заемане на академичната длъжност „доцент" в област на висшето образование 2. Хуманитарни науки, професионално направление 2.2. История и археология (Международни отношения на Балканите през XIX век"). Нуждата и тематиката на конкурса са аргументирани и защитени пред Научния съвет на ИБЦТ от секция „Модерни Балкани". Единственият кандидат, подал документи и допуснат до участие е д-р Симеон Андонов Симеонов.

Д-р Симеонов получава висшето си образование, специалност „История" (с бакалавърска и магистърска степен) в Университета в Хайделберг, Германия, след което завършва втора магистърска програма по обществени науки в Университета в Чикаго, САЩ. През 2021 г. придобива докторска степен с труд на тема „Империя на консули: консулство, суверенитет и империя в революционния Атлантик (1778-1848)" отново в САЩ, в Университета „Браун". Трудовият му опит включва работа като изследовател и гостуващ лектор съответно в университетски и научни центрове в САЩ, а от 1 юли 2021 г. е част от научния колектив на ИБЦТ. Езиковата подготовка на кандидата е впечатляваща – владее на високо ниво пет чужди езика.

Съответствие с минималните национални изисквания

В настоящия конкурс д-р Симеонов участва с две монографии (едната на базата на дисертационния му труд) и шест студии и статии, публикувани в авторитетни научни списания и тематични сборници. Като основен хабилитационен труд представя монографичното изследване „Франсиско де Миранда на Балканите: Раждането на идеята за независимост на Латинска Америка". Всички публикации засягат различни аспекти на международните отношение, а част от тях конкретно се отнасят до международните отношения на Балканите. Така научните интереси и публикационна дейност на кандидата се вписва в проблематиката, която ИБЦТ, и конкретно секция „Модерни Балкани" биха

желали да развиват. Приложената към документите авторова справка за публикациите и цитиранията показва, че д-р Симеонов покрива изискванията, регламентирани от ЗРАСРБ, както и тези в Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и за заемане на академични длъжности на БАН и в Приложението към Правилника на Научния съвет на ИБЦТ.

Оценка на научната продукция

Както сам кандидатът изтъква, научната му дейност е фокусирана в 5 основни направления – международните отношения, глобализацията, транснационалната и „преплетената" история, новата дипломатическа история и дигиталната хуманитаристика. Комбинирано първите четири от тях присъстват във всички публикации. Обща пресечна точка намират в централната за д-р Симеонов тема за консулската институция и консулите, за тяхната роля и място във формирането на новия глобален свят, в създаването на „съвременните понятия за универсални граждански и човешки права", в процеса на „изграждане на модерната капиталистическа система" и на оформяне на „международния консенсус за значението на държавния суверенитет" (Строители на Западния свят. Как консулите създадоха модерния международен ред, с. 11). Интересът му е засвидетелстван и убедително защитен в цитираното по-горе монографично изследване и в почти всички статии и студии. Доколкото книгата и някои от публикациите са написани на базата на защитения от колегата дисертационен труд, те вече са били обект на положителна оценка и аз няма да се спирам подробно на тях. Само бих искала да подчертая, че още тук авторът използва и прилага инструментариума и подходите, които намираме и в хабилитационния труд, на базата на анализ на емпиричен материал главно за водещите консулски служби в Западния свят през първата половина на XIX в. достига и формулира изводи за ролята на консулската институция в преобразуването на европейските колониални държави в модерни национални държави. Тук е мястото да подчертая и приноса му за създаването (съвместно с негови колеги от Математическия факултет на университета „Браун") на нова дигитална платформа за изследване на международните отношения на младата Американска република (1776–1865), наречена *„Mapping the Early American Foreign Service"*. Сайтът съдържа информация за 3780 консулски и дипломатически назначения в първите 80 години от историята на Съединените американски щати.

Като основен хабилитационен труд за участие в конкурса д-р Симеонов представя монографията *„Франсиско де Миранда на Балканите: Раждането на идеята за независимост на Латинска Америка“. С., 2022, ИБЦТ, 155 стр., научни рецензенти: проф. д-р Р. Прешленова, проф. д-р Р. Даскалов.* Изборът на темата е необичаен за българската историография, но затова пък е интересен и разширява историческото знание с анализа на един неизползван пълноценно текст на пътешественик, посетил Балканите и Османската империя в края на XVIII в. Освен че е известен със своята дейност и революционни идеи Франсиско де Миранда е вероятно един от първите латиноамерикански пътешественици, имали досег с Балканите. Възприетата от автора структура отразява адекватно и е съобразена както с текста, който се анализира, така и с целите и задачите, които Симеонов си поставя. Те, заедно с критичния преглед на изворите и историографията, с аргументирането на подходите при разработката на темата са обосновани в увода. Следват 6 глави, оформени съобразно житейския път на Миранда и хронологията на неговото пребиваване на Балканите. Същевременно, във всяка от тях авторът поставя съответния акцент или акценти (често те са формулирани още в самото заглавие на главата). Подобно изграждане на текста на монографията дава възможност да бъдат представени в развитие наслагванията във впечатленията на Миранда, да бъде реконструирано влиянието, което те оказват върху формулирането на революционните му възгледи и стратегия. В заключението Симеонов извежда изводите, до които достига, без обаче да преповтаря вече казаното в изложението, представя и вижданията си за разработване на нови изследователски полета.

Приносният характер на хабилитационния труд е извън съмнение. Освен с вкарването в научен оборот на нови или малко познати извори (дневниците на латиноамериканеца, спомени за него, данни от периодични издания от края на XVIII-началото на XIX в., материали, издирени в американски и испански архиви и др.), освен с богатата библиографска осведоменост, която колегата демонстрира (особено по отношение на англоезичната литература), изследването е приносно и с избора на темата, и с ползваните подходи и похвати от арсенала на „преплетената“ история, на микроисторията, на „новата дипломатическа история“ и на глобалната история. При това монографията е колкото за пребиваването на латиноамериканския пътешественик на Балканите, толкова и за дипломатическите и консулски мрежи в региона. Изводите, до

които Симеонов достига, са важни, добре аргументирани и откриват нови полета за изследване и анализ.

Оценявайки високо хабилитационния труд на колегата, бих си позволила да направя две препоръки. Доколкото монографията е предназначена най-вече за българската аудитория (тесни, но и не толкова тесни специалисти историци, културолози и др., един по-широк читателски кръг от хора, които не се занимават непременно с наука) би било добре в изданието да беше включен по-подробен текст, посветен на самия Миранда. Кратката биографична справка в табличен вид, поместена в самото начало на изданието, е доста суха и надали би задоволила любопитството на читателя. В подобна насока – към разширяване на информацията - е и другата ми препоръка, отправена към книгата, но и към бъдещи публикации на д-р Симеонов. А именно, да дава по-подробни данни (в основния текст или в научния апарат) за отделните консули, дипломати, а и други лица, за които става дума в изложението.

Накрая бих искала специално да изтъкна чудесния стил, на който е написана монографията – богат и точен изказ, четивен и интригуващ разказ, с внимание към детайла.

Извън задължителните за покриване по ЗРАСРБ показатели, д-р Симеонов е предоставил информация и за други свои активности. Колегата участва в осъществяването на два научни проекта, финансирани от ФНИ, в множество научни форуми, носител е на редица награди и членува в няколко научни организации.

В представените трудове не откривам плагиатство. Направената авторска справка обективно отразява научните приноси на Симеонов.

В заключение: Обстойното запознаване с материалите по конкурса и най-вече с представената научната продукция, ми дават основание да направя извод, че колегата е учен, с разностранни интереси и познания, с прекрасна методологическа подготовка и с голям потенциал, който предстои да развие в бъдеще. Като член на научното жури ще гласувам д-р Симеон Андонов Симеонов да бъде предложен на Научния съвет на Института по балканистика с Център по тракология за избор на академичната длъжност „доцент“ в област на висшето образование 2. Хуманитарни науки, професионално

направление 2.2. История и археология (Международни отношения на Балканите през XIX век“).

София, 5.02.2023 г. проф. д-р Р. Стоянова……..